

Kommunikasjon, språk og tekst

Personalet må skape et miljø hvor barn og voksne opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale, og være seg bevisst hvilke etiske, estetiske og kulturelle verdier som formidles. Være seg bevisst i forhold til hvordan en lytter, gir konstruktiv respons og bruker kroppsspråk, talespråk og tekst. Fremme tillit mellom barn, og mellom barn og voksne, slik at barn føler glede ved å kommunisere og trygghet til å benytte ulike språk- og tekstformer i hverdagen. Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser, og skape tid og rom for bruk av nonverbalt og verbalt språk i hverdagsaktiviteter, lek og i mer tilrettelagte situasjoner.

Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna:	For barna i alderen 1-2 år vil dette si:	For barna i alderen 3-4 år vil dette si:	For barna i alderen 5-6 år vil dette si:
<ul style="list-style-type: none"> • Uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter. • Bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter. • Videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd. • Leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme og ord. • Møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer. • Opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale. • Utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråsuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter. 	<p>Vi jobber med å gjenkjenne følelser og sette ord på dem. Eks. Han er lei seg osv.</p> <p>Vi synger sanger og bruker rim og regler. Bruker sang kort og konkrete.</p> <p>Vi benevner kroppsdelene under påkledning og stellesituasjon.</p> <p>Vi gjentar barns ord som bekræftelse, og vi bruker ord på ting vi ser og hører.</p> <p>Leser eventyr og billedbøker med gjentakende mønster og ved hjelp av konkrete.</p>	<p>Vi har bøker tilgjengelig for barna på alle rom, slik at det er enkelt for barn og voksne og ta fram bøker i hverdagen. Vi legger fram ulike bøker som kan knyttes til tema vi jobber med.</p> <p>Vi har lesestund i små grupper. Bruker lydbok og Ipad, både til musikk og fortellinger.</p> <p>Vi har fokus på den gode samtalen under måltider og i hverdagsituasjoner.</p> <p>Vi bruker sangkort og lottospill, for å koble ord til bilder.</p> <p>Vi jobber med grønne tanker og glade barn, et verktøy for å bli kjent med følelsene.</p> <p>Vi har bokstavkort, tegne og skrivesaker tilgjengelig.</p> <p>Vi tilrettelegger for ulike rolleleker, hvor barna får utfolde seg språklig.</p>	<p>Vi jobber med grønne tanker og glade barn, med fokus på følelser og kropp.</p> <p>Vi har bøker tilgjengelig i lesestund, og personalet leser bøker daglig etter barnas interesse. Barna får undre seg og får stille spørsmål underveis.</p> <p>Vi har bokstaver og tall lett synlig på veggen ved tegnebordet, og personalet hjelper til/viser barna når de er usikre.</p> <p>Tegnebord er utstyrt med forskjellige hjelpemidler (blyanter, former, saks, osv.) som barna bruker.</p> <p>Vi har bord aktiviteter etter tema, og skaper forventning gjennom samtale og bilder/tegninger. Barna får stille spørsmål og utforske aktiviteten.</p> <p>Vi har lekekroker med ulike temaer, der barna kan utfolde seg i rollelek og konstruksjonslek.</p> <p>Førskolegruppa har egen plan med opplegg gjennom hele året .</p>

Kropp, bevegelse, mat og helse

Personalet må tilrettelegge for og inspirere til trygg og utfordrende kroppslig lek og aktiviteter for alle (ta tak i her og nå situasjoner – rose og oppmuntre, anerkjenne). Planlegge og fleksibel tilrettelegging og utnytte av det fysiske miljøet, og vurdere hvordan nærmiljøet kan supplere barnehagearealer til ulike årstider. Forstå og gi oppmuntrende bekreftelse på barns sansemotoriske og kroppslige lek og inspirere alle barn til å søke fysiske utfordringer og prøve ut sine kroppslige muligheter. Organisere hverdagen slik at det finnes en gjennomtenkt veksling mellom perioder med ro, aktiviteter og måltider, og bidra til at barna kan tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskaper om kost, hygiene, aktiviteter og hvile.

Gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna	For barna i alderen 1-2 år vil dette si	For barna i alderen 3-4 vil dette si	For barna i alderen 5-6 år vil dette si
<ul style="list-style-type: none"> • Opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt. • Blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold. • Videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper. • Opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer. • Blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser. • Setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser. • Får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid. 	<p>Vi bruker nærmiljøet til turer i variert terreng. Vi lager utfordringer til barna som f.eks. hinderløype, klatrevegg o.l.</p> <p>Vi bruker sangleker og dramaleker som f.eks.: hodet, skulder, kne og tå.</p> <p>Benevner kroppsdelene i påkledning og stell.</p> <p>Vi bruker sansene til å smake, kjenne, lukte og lytte med.</p> <p>Vi har fokus på sunn kost og lærer barna god hygiene (håndvask før vi spiser og etter toalettbesøk).</p> <p>Matglede, vi høster av naturen og lager ulike retter sammen med barna.</p>	<p>Vi har grovmotoriske aktiviteter som f. eks. hinderløype og andre regelleker. Vi har puterom for aktiv lek.</p> <p>Barna får utfordre seg ved klatring i trær, steiner, snødunger, turer i ulendt terreng, hoppe, hinke, rulle osv.</p> <p>Vi bruker dans og yoga.</p> <p>Vi har finmotoriske aktiviteter: Klippe, lime, tegne, male, perle og pusle.</p> <p>Vi bruker også plastelina og leke deig.</p> <p>Vi tilbyr sansemotoriske aktiviteter som f.eks. Kims lek.</p> <p>Vi smaker, lukter, føler og lytter.</p> <p>Vi har aktiviteter som; matlaging og «smakelab».</p> <p>Vi har høst, vinter og våruke med fokus på fagområdet.</p> <p>Vi tilbyr turdager hver uke. Vi bruker fotballbanene aktivt og ski/ ake bakker.</p> <p>Vi bruker «grønne tanker – glade barn» materialet for å snakke med barna om kropp og følelser.</p>	<p>Vi samtaler med barna om holdninger til egen og andres kropp. Vi bruker «grønne tanker – glade barn» materialet for å snakke med barna om kropp og følelser.</p> <p>Vi gir barna tid og rom til selvstendighet ved å oppfordre til å prøve selv ved påkledning, toalettbesøk (renslighet), matlaging og ellers ved andre aktiviteter.</p> <p>Førskolegruppa ordner selv lunsjen sin på enkelte turer, og lærer om egen behov.</p> <p>Vi bruker skiløypa aktivt på vinteren, og på vår/sommer/høst bruker vi fotballbanen, skogen og resten av nærmiljøet aktivt.</p> <p>Vi leker regelleker før vi går inn til lunsj.</p> <p>Vi har fokus på renslighet og barna får et innblikk i viktigheten med håndvask før matlaging, etter vi har vært ute eller lekt med klissete/skitne leker. Vi bruker samtale og utforskning på hva som kan skje hvis vi ikke er renselige.</p> <p>Vi sår, høster og lager mat med det vi har høstet.</p> <p>Vi tar barna med på matlaging gjennom hele året. Fokus på sunn og variert mat, og matglede. Vi oppfordrer barna til å smake, undersøke, kjenne og lukte.</p> <p>Måltidet vårt skal være en god anledning til hygge og sosialt samvær, men også en arena for læring.</p> <p>Vi tilrettelegger for enkelt barnet skal oppleve mestringsfølelse i hverdagen.</p>

Kunst, kultur og kreativitet

Personalet må planlegge og tilrettelegge for at barn får rom til å uttrykke og oppleve estetikk. Sørge for en estetisk dimensjon i fysisk miljø og innhold. Oppmuntre og stimulere barna til å iakttå estetiske fenomener og detaljer i møte med natur. Sørge for at barna har tilgang til nødvendig materialer - bøker, musikk, div. formingsutstyr osv. Fremme lyst og motivasjon til å tørre og utforske. Motivere barn til å uttrykke seg. Ha et bevisst forhold til samspillet mellom kunst, kultur og barns lek.

Gjennom arbeid med kunst, kultur og kreativitet skal barnehagen bidra til at barna	For barna i alderen 1-2 år vil dette si	For barna i alderen 3-4 vil dette si	For barna i alderen 5-6 år vil dette si
<ul style="list-style-type: none"> • Har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer. • Tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede. • Bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne. • Møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker sammen med andre. • Bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk. • Opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet. 	<p>Vi synger kjente barnesanger, danser og dramatiserer.</p> <p>Vi tar i bruk ulike typer musikk og instrumenter.</p> <p>Vi jobber med ulike maleteknikker, fingermaling, male med pensel, rull, svamp eller andre gjenstander. Bruker musikk, bilder eller film om tema, som inspirasjon.</p> <p>Vi bruker ulike farger og fargenyanser. Fokus på meg, min familie og kulturell tilhørighet.</p>	<p>Vi synger, danser og bruker musikk.</p> <p>Vi dramatiserer sanger og eventyr.</p> <p>Vi bruker eventyr koffert med konkrete, inne og ute.</p> <p>Vi har ulike formingsaktiviteter ute og inne, toving, tegning, lekedeig, naturbilder o.l.</p> <p>Vi maler med ulike teknikker og materiell.</p> <p>Vi samtaler om barnas identitet og kulturell tilhørighet i hverdagen.</p> <p>Vi stimulerer til rollelek og dramatisering med utkleddningsklær, rekvisitter og innreder lekerom etter barns interesser og temaer.</p>	<p>Vi har forskjellige aktiviteter tilgjengelige for barna, Ved hjelp av ulike formingsaktiviteter, sang, dans og dramatisering skal barna få uttrykke inntrykkene de opplever.</p> <p>Vi jobber for at barna skal ta selvstendige valg i skaperprosessen for å lage et ferdigstilt produkt.</p> <p>Vi hjelper barna til å uttrykke sine egne ønsker gjennom samtale.</p> <p>Vi stimulerer til rollelek og dramatisering med utkleddningsklær, rekvisitter og innreder lekerom etter barns interesser og temaer.</p> <p>Vi deltar på skolens to sang/drama- samlinger.</p> <p>Vi samtaler om barnas identitet og kulturell tilhørighet i hverdagen.</p>

Natur, miljø og teknologi

Personalet må ta utgangspunkt i barns nysgjerrighet, interesser og forutsetning og stimulere dem til og oppleve ved alle sanser, iakttatt og undre seg over fenomener i naturen og teknologien. Inkludere friluftaktiviteter og utelek i barnehagehverdagen. Nytt nær miljøets muligheter for at barna kan iakttatt og lære om dyr, fisker, fugler, insekter og planter. Gi barna kunnskaper om ulike vekster

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna	For barna i alderen 1-2 år vil dette si	For barna i alderen 3-4 år vil dette si	For barna i alderen 5-6 år vil dette si
<ul style="list-style-type: none"> • Opplever og utforsker naturen og naturens mangfold. • Får gode opplevelser med friluftsliv året rundt. • Opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover. • Får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen. • Får kunnskap om dyr og dyreliv. • Lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi. • Får kjennskap til menneskets livssyklus. 	<p>Vi leker med ulike materialer som sand, vann, jord, snø og lignende.</p> <p>Vi går turer i nærmiljøet.</p> <p>Vi undrer oss sammen, både barn og voksne.</p> <p>Vi ser og studerer på småkryp, insekter og dyrene som lever i nærmiljøet.</p> <p>Vi eksperimenterer med vann, snø og is (tine, fryse, farge).</p> <p>Vi bruker materiale fra naturen inne i barnehagen.</p> <p>Vi bruker teknologi til å høre på f.eks. dyreliv.</p> <p>Vi plukker søppel, vi sorterer søppel i barnehagen.</p>	<p>Vi drar på turer i nærmiljøet.</p> <p>Vi snakker om naturvern og bærekraft.</p> <p>Vi kildesorterer.</p> <p>Vi plukker søppel.</p> <p>Vi tar vare på naturen, studerer småkryp og insekter og undrer oss over livssyklusen.</p> <p>Vi høster fra naturen og bruker dette til matlagning.</p> <p>Vi ser på dyr i nærmiljøet.</p> <p>Vi bruker formingsaktiviteter med naturmaterialer ute og inne.</p> <p>Vi erfarer ved utprøving av teknologi og IKT utstyr, tilpasset barnas alder.</p> <p>Vi bruker Ipad, mikroskop.</p>	<p>Vi går en lengere tur en gang i uka der vi varierer hvor vi går.</p> <p>Vi ønsker å oppnå mestring ved forskjellig type terreng.</p> <p>Vi spiser lunsj på tur når det er mulig.</p> <p>Vi bruker Gammelsetra/skileikanlegget, Turidskogen, Kroghbakken, Tverrelva, Smedslåtten, Borraslia osv.</p> <p>Vi bidrar til allsidig bevegelseserfaring ved ulikt terreng.</p> <p>Vi skal gi barna kjennskap til dyrene som lever fritt i naturen.</p> <p>Vi bruker naturressursene våre til bearbeiding av mat.</p> <p>Vi reflekterer over naturen i forhold til årstider, vær, naturfenomener og sammenhenger i naturen.</p> <p>Vi forsker på naturen.</p> <p>Vi sår, høster og lage mat med det vi har høstet. Vi tar barna med på matlagning gjennom hele året. Vi har fokus på sunn og variert mat, og matglede. Barna blir oppfordret til å smake, undersøke, kjenne og lukte.</p> <p>Vi plukker søppel rundt barnehagen og på tur.</p> <p>Vi samtaler om hvorfor vi ikke ønsker søppel i naturen, og hva som kan skje med dyr og plantelivet pga. søppel.</p> <p>Vi lager en søppel grop for å forske på hva som blir borte i naturen.</p> <p>Vi har fokus på kildesortering inne i barnehagen.</p> <p>Vi bruker Ipad til apper som er relevant for ulike tema.</p> <p>Vi legger til rette for at barna skal få en begynnende forståelse av livet og døden, ofte gjennom samtale og ved bruk av dyr- og plantelivet.</p>

Antall, rom og form

Personalet skal: Være bevisst på egen begrepsbruk om matematiske fenomener. Støtte barnets matematiske utvikling med utgangspunkt i barnets interesser og uttrykksformer. Være lyttende og oppmerksom i forhold til den matematikken barnet uttrykker gjennom lek, samtaler og hverdagsaktiviteter. Sørge for at barna har tilgang til og tar i bruk ulike typer spill, teknologi, tellemateriell, klosser og leker. Oppfordre og legge til rette for erfaringer med klassifisering, ordning, sortering og sammenligning.

Gjennom arbeid med antall, rom og form skal barnehagen bidra til at barna	For barna i alderen 1-2 år vil dette si	For barna i alderen 3-4 vil dette si	For barna i alderen 5-6 år vil dette si
<ul style="list-style-type: none"> • Oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger. • Utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper. • Leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på. • Erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse. • Bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse. • Undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter. • Undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede. 	<p>Vi bruker preposisjonsbegreper i hverdagssituasjoner og lek. Og vi opplever rommet og verden rundt oss gjennom bruk av kroppen.</p> <p>Vi bruker matematiske begreper (sirkel, trekant, firkant, stor, mellomst minst, tung og lett osv.)</p> <p>Vi spiller spill og lotto.</p> <p>Vi bruker tall og telling i hverdagen.</p> <p>Vi leker med puttekasser, klosser o.l.</p> <p>Vi sorterer, dyr, farger, ulike kasser med ulike leker o.l.</p>	<p>Vi spiller ulike spill som billedlotto, terningspill o.l.</p> <p>Vi bruker tallrekke opp til ti i daglige situasjoner.</p> <p>Vi bruker matematiske begreper i det daglige og ute i naturen.</p> <p>: Størrelse, lengde, høyde, tykkelse, tyngde, bredde, antall, kvantitetsbegreper og rekkefølgebegreper.</p> <p>Vi bruker enkle puslespill.</p> <p>Vi sorterer leker i kategorier.</p> <p>Vi har fast dagsrytme.</p> <p>Vi har telle og sorteringsmateriell tilgjengelig.</p> <p>Vi klapper rytme i ord og i rim.</p> <p>Vi leker regelleker som gjemsel, hinderløyper o.l.</p>	<p>Vi bruker hverdagssituasjoner til undring og problemløsning, for å styrke barnas forståelse av matematiske sammenhenger.</p> <p>Vi bruker geometriske figurer, tall, vekt og mengde, sortering og problemløsning for å utvikle forståelse for matematiske begreper.</p> <p>Vi bruker spill, bøker, Ipad, naturmaterialer og annet utstyr for å konkretisere matematikk.</p> <p>For å inspirere til matematisk tenking, gir vi barna muligheten til å utforske, reflektere og forsøke selv i hverdagen.</p> <p>Vi leker regelleker som blindebukk, tampen brenner o.l.</p>

Etikk, religion og filosofi

Personalet må la den kristne kulturarven komme til uttrykk blant annet gjennom høytidsmarkeringer. Markere andre religiøse, livssynsmessige og kulturelle tradisjoner som er representert i barnehagen.

Være seg bevisst sitt yrkesetiske ansvar for praktisering av barnehagens verdigrunnlag. Skape rom for opplevelser, undring, ettertanke og gode samtaler. Hjelp barn i konfliktsituasjoner til å finne konstruktive løsninger.

Gjennom arbeid med etikk, religion og filosofi skal barnehagen bidra til at barna	For barna i alderen 1-2 år vil dette si	For barna i alderen 3-4 år vil dette si	For barna i alderen 5-6 år vil dette si
<ul style="list-style-type: none"> • får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanetisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen • utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål • får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier • får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på • utvikler interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap 	<p>Vi markerer høytidene i barnehagen og videreføre de norske tradisjonene i forbindelse med høytider. Vi forteller juleevangeliet, tenner lys og synger julesanger i adventsstund. Vi markerer andre høytider som er representert i barnegruppa. Vi jobber med sosial kompetanse: hjelpe hverandre, dele, vente på tur, vise omsorg.</p>	<p>Vi har tilbud om adventsstund. Vi får besøk av presten før jul. Vi markerer høytider i barnehagen; i hovedsak påske og jul. Vi har stort fokus fra oppstart på høsten: vennskap og trygghet. Vi jobber med verdigrunnlag og sosial kompetanse i barnegruppa: Hjelpe hverandre, dele med hverandre, vente på tur. Vi jobber med å gjenkjenne egne og andres følelser. Trøste når noen er lei seg. Vi tar oss tid til å lytte, samtale og undre oss sammen.</p>	<p>Vi markerer høytider: Påske og jul. Førskolegruppa går Luciatog. Vi har julegudstjeneste i barnehagen med besøk av presten. Vi samtaler om egenverdi: Hvem er jeg, hvordan har jeg det med meg selv osv. «Jeg er meg, jeg er unik» Vi samtaler om hvordan vi kan vise respekt for seg selv og andre barn og voksne. «Hva kan jeg gjøre for at både jeg og de andre skal ha det bra?» Vi veileder barn med å forstå hva som er rett og galt i konfliktsituasjoner. Vi tar oss tid til å undre oss med gode samtaler ved hjelp av bøker og pedagogiske opplegg. Men også i hverdagen i ulike situasjoner.</p>

Nærmiljø og samfunn

Personalet må arbeide for at alle barn får erfare at de er verdifulle og viktige for fellesskapet. Sørge for at barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre.

Gi barna begynnende kunnskap om betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen. Bruke nærmiljøets ressurser til gode opplevelser og læringsmuligheter tilpasset barnas forutsetninger og interesser og sørge for at barnehagen bidrar aktivt i nærmiljøet. Gi barna anledning til meningsfulle møter med personer, arbeidsplasser og institusjoner i barnehagens nærmiljø og sørge for at barna får bearbeide og utdype sine opplevelser.

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna	For barna i alderen 1-2 år vil dette si	For barna i alderen 3-4 vil dette si	For barna i alderen 5-6 år vil dette si
<ul style="list-style-type: none"> • Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet. • Erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse. • Utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt. • Blir kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner. • Blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer. • Blir kjent med at samene er Norges urfolk, og får kjennskap til samisk kultur. • Får kjennskap til nasjonale minoriteter. 	<p>Vi praktiserer barns medvirkning, spesielt med å ta tak i barnas interesser og bruke det i det daglige arbeidet.</p> <p>Vi har bilder av barna på veggen.</p> <p>Vi lar barna få delta i oppgaver til fellesskapet.</p> <p>Vi går på turer i nærmiljøet.</p> <p>Vi forteller samiske eventyr og høre på samisk musikk.</p> <p>Vi markerer samefolkets dag.</p> <p>Vi synger sanger der barn inkluderes.</p> <p>Vi møter barna på morgenen.</p> <p>Vi legger til rette for å ha leker som interesserer alle, og innreder rommet etter ulike tema.</p>	<p>Vi arbeider for at alle barn får erfare at de er verdifulle og viktige for fellesskapet gjennom å være med på daglige gjøremål, og rydde etter seg selv.</p> <p>Vi sørger for at barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonene både for dem selv og andre.</p> <p>Vi bruker nærmiljøets ressurser til gode opplevelser og læringsmuligheter tilpasset barnas alder, forutsetninger og interesser.</p> <p>Vi sørger for at barnehagen bidrar aktivt i nærmiljøet, besøker naboer, hilser på, plukker søppel og går turer.</p> <p>Vi markerer samefolkets dag, får kjennskap til samisk kultur i samlinger, bøker, sagn og ved musikk.</p>	<p>Vi lar barna få erfare at de har medbestemmelse i sin hverdag i barnehagen ved at barna får være med å utforme dagen etter gitte regler.</p> <p>Vi introduserer barna for nye opplevelser, aktiviteter og turområder i nærmiljøet og Altasamfunnet, og legger til rette for at alle skal ha muligheten til å delta på lik linje som resten av gruppa.</p> <p>Vi blir kjent med den samiske kulturen gjennom hele året, i samlingsstunder, bilder, bøker, lytte til samisk musikk, og Vi markerer samefolkets dag, får kjennskap til samisk kultur i samlinger, bøker, sagn og ved musikk.</p> <p>eventyr.</p> <p>Vi bruker bøker og samtale i møte med å bli kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer.</p>